

Bedste; men dette Forslag, som her foreligger fra Flertallet, er fremkommet paa Grund af de Indvendinger, der ved 1ste Behandling bleve gjorte paa Tiendetageres Begne, og det er altsaa fremkommet af Hensyn til disse. Det ærede Medlem begyndte sit første Foredrag med at sige, at det var et Spørgsmaal, om det var hensigtsmæssigt at begynde paa en Løsning af en saa ringe Del af det store Spørgsmaal, og han drog denne Hensigtsmæssighed stærkt i Tvivl, men overfor hans Tvivl om Hensigtsmæssigheden staaer et stort Flertal ude i Befolkningen. Alle de Tiendeydere, som nu levere deres Korn in natura, sige: Det er hensigtsmæssigt, at dette Spørgsmaal bliver bragt frem til Løsning. Det ærede Medlem vilde ikke ønske, at dette Forslag blev ført igjennem, men der er Mange, som ønske det, og jeg skal tillade mig at henvise til, at der ifjor til Rigsdagen indkom en Adresse fra Svendborg Amts 6te Valgtreds med en stor Mængde Underskrifter, hvori man anmodede Rigsdagen om at søge at faae Korntienden in natura afløst efter Kapitelstært. Der er altsaa Mange, som ønske dette Forhold løst, om end det ærede Medlem ikke ønsker det. Forslaget, som det blev indbragt, var en Smøbekommen imod Tiendeyderne, og som det foreligger, yder det efter min Overbevisning Retfærdighed baade imod Tiendetageren og imod Tiendeyderen. — Jeg kan ikke vet forstaa den ærede Ministers Stilling til Forslaget; thi jeg for min Del betragter det ogsaa som en Smøbekommen imod ham. Jeg troede, at den ærede Minister vilde — om jeg saa maa sige — have grebet dette Forslag med begge Hænder, og det af den Grund, at den nu gjældende Lovgivning med Hensyn til Udpantning slet ikke kan forenes med de Regler, som ere foreskrevne for Udpantningen for Tiende. I den nye Udpantningslov er man gaaet ud fra, at der skal gives enhver Restancedrager en Frist til at afgjøre sin Restance, men dette kan ikke opnaas efter den Maade, hvorpaa den bestaaende Lovgivning har fastsat Reglerne om Tiendestænters Inddrivning. Derester har Tiendetageren Lov til at lade Tiendestænter udpante efter de sidste 14 Dages høieste Kornpriser, og disse sættes paa det Sted, hvor Udpantningen skal foretages, af Fogden i Forening med to af ham tiltagne Mænd, men naar Priserne først sættes selsomme Dag, som Udpantningen foretages, er det en Selvfølge, at der ingen Frist er for den vedkommende Tiendeyder til at afgjøre sin Restance. Det skal tillyses ved Riksfestæne, at saadanne Tiendestænter ville blive indtrævede, og Restancedrageren skulde da kunne henvende sig til Tiendetageren og spørge ham, om han vil modtage Restancen, men det vil neppe være muligt, naar man vil følge Lovens Forskrifter, medmindre de Paagjældende kunne komme til en Overenskomst; thi Værdien af Restancen skal først fastsættes paa selve Stedet, hvor Udpantningen skal

foregaa. Det skulde ikke forundre mig, om der, naar en Tiendetager valgte at inddrive sine Tiendestænter paa denne Maade, i Stedet for — hvad han ogsaa har Lov til — efter Kapitelstært, blev nedlagt Indsigelse mod en saadan Udpantningsforretning, blot fordi der ikke blev givet vedkommende Restancedrager Leilighed til at kunne afgjøre sine Restænter. De kunne, som sagt, afgjøres i Mindelighed, men sætter man, at Tiendeeieren kommer med ublu Fordringer, naar Tiendeyderen henvender sig til ham for at afgjøre sin Restance, kan den ikke afgjøres før selsomme Dag, og Udpantningen skal og maa da foregaa. Det skulde, som sagt, ikke forundre mig, om der skulde blive nedlagt Indsigelse imod en saadan Udpantningsforretning i Genhold til den nye Udpantningslov, og det forekommer mig, at det maatte være af særlig Interesse for den ærede Minister at faae dette Spørgsmaal løst; thi de bestaaende Love maa dog bringes i Samklang, saaledes at de ikke komme i Modstrid med hinanden. — Den ærede Minister sagde, at det forekom ham, at hans Stilling maatte ligge klar og tydelig for ifølge hans Udtalelser ved 1ste Behandling, men det er nepos disse Udtalelser, Udvalget er gaaet ud fra ved at fremsætte det Endringsforslag, som her foreligger. Den ærede Minister paapegede den Gang, at der kunde komme ubillige Forhold tilstede overfor adskillige Tiendeeiere, naar man afgjorde Forholdet saaledes, at Tienden skulde betales efter Kapitelstært, og af Hensyn til den ærede Ministers Indvendinger gif man da over til at ændre Forslaget paa den Maade, at der blev snevære Kredse. En Tiendetager, der bor i en vis Del af et Stift, et Amt eller en Provinds, hvor der paa Grund af bedre Kornvarer eller større Konkurrence i Handelen gives høiere Priser, kan da ogsaa opnaa saadanne, hvorimod de, der bo paa andre Steder, hvor forskjellige Forhold medføre, at Kornet staaer i lavere Pris, ikke kunne opnaa saa høie Priser, men naturligvis maa finde sig i at faae en mindre Pris end selve Kapitelstært. Mindretallet har nu paastaet, at Flertallets Forslag endog udsætter Tiendetageren for at faae lavere Priser end efter det oprindelige Forslag, men Flertallets Forslag stifter efter min Mening Ret og Skjel i dette Forhold mellem Tiendetageren og Tiendeeieren. Det er ganske vist, at det kan udsætte enkelte Tiendetagere for ikke at faae Kapitelstært, men det er ogsaa oplyst her under Forhandlingerne, at der er Gæne, hvor Staten selv udbyder sin Tiende under Kapitelstært, og hvor Saadant sker, er det ubilligt at forlange, at en Tiendeeier skulde have Kapitelstært, idet han da i Virkeligheden ikke kan faae den, naar han faar Kornet leveret in natura. Kan Staten ikke faae Kapitelstært, naar den faar Kornet leveret in natura, kunne andre Tiendetagere heller ikke faae den. — At Opmaalet maa falde bort er en Selv-